

GAR
Göç Araştırmaları Derneği
27 Şubat-27 Mart 2020 Haber Derlemesi

Türkiye-Yunanistan Sınırında Neler Oldu?

Hazırlayan
Fırat Çoban

27 Şubat günü İdlib’de TSK mensuplarına yönelik gerçekleştirilen saldırı sonucu 33 askerin hayatını kaybetmesiyle başlayan gelişmeler, Türkiye-Yunanistan sınırında benzeri az görülür bir göç hareketliliğini meydana getirdi. Gece yarısı Reuters haber ajansı, *Türkiye’nin Suriyeli mültecilerin Avrupa’ya geçişini engellememe kararı aldığını* duyurdu. Akabinde artık Türkiye’nin mültecileri tutabilecek gücünün kalmadığı AK Parti Sözcüsü Ömer Çelik tarafından kamuoyuna açıklandı. Basına yansıyan haberlerin ardından günün ilk ışıklarıyla göçmen/mülteci grupları, Yunanistan sınırına doğru yola çıktı. Göç Araştırmaları Derneği olarak hazırladığımız bu derleme, 27 Şubat’tan 27 Mart’a değin geçen bir aydaki gelişmelere ışık tutuyor.

27 Şubat

23.49 | Hatay Valisi Rahmi Doğan: “İdlib’de rejim kuvvetleri tarafından TSK unsurları hava saldırısına uğramıştır. Bu saldırı sonucu 9 mehemteçğimiz şehit olmuştur.” ([CNN Türk](#))

28 Şubat

00.25 | Türkiye, Suriyeli mültecilerin Avrupa’ya geçişini engellememe kararı aldı. ([Reuters](#))

00.40 | Hatay Valisi Rahmi Doğan: “Üzülerek ifade ediyorum ki bu sayı -hayatını kaybeden asker sayısı- 22’ye çıkmıştır.” ([CNN Türk](#))

01.44 | AK Parti Sözcüsü Ömer Çelik: “Mülteci politikamız ayındır ama artık mültecileri tutabilecek durumda değiliz” ([Hürriyet](#))

02.02 | Hatay Valisi Rahmi Doğan: “Maalesef ağır yaralılarımızdan 7 mehemteçğimiz -daha- şehit olmuştur.” ([CNN Türk](#))

03.45 | Hatay Valisi Rahmi Doğan: “33 mehemteçğimiz şehit olmuştur.” ([CNN Türk](#))

Düzensiz göçmenler Avrupa’ya yürüyor ([Anadolu Ajansı](#))

14.39 | BM: Suriyeli mülteciler konusunda Türkiye’ye verilen destek artırılmalı ([Hürriyet](#))

17.32 | Yunanistan Başbakanı Mitsotakis: “Açık olayım. Yunanistan’a yasa dışı hiçbir girişe izin verilmeyecek. Sınır güvenliğimiz artırıyoruz.” ([@primeministerGR](#))

21.10 | Uluslararası Af Örgütü: “Bu siyasi oyunun bedelini mülteciler ödememeli”
([Amnesty.org](https://www.amnesty.org))

29 Şubat

Cumhurbaşkanı Erdoğan: “Kapıları açtık, bu sabah itibarıyla 18 bin oldu. Bugün herhalde 25 bin 30 bini bulabilir. Biz bu kapıları bundan sonraki süreçte de kapatmayacağız. Biz bu kadar mülteciyi beslemek durumunda değiliz.” ([Hürriyet](https://www.hurriyet.com.tr))

İçişleri Bakanı Soylu: “Saat 21.02 itibarıyla Edirne üzerinden ülkemizden ayrılan göçmen sayısı; 36.776” ([@suleymansoylu](https://twitter.com/suleymansoylu))

Yunanistan Hükümet Sözcüsü Stelyos Petsas: “4 binden fazla düzensiz göçmenin sınırı yasadışı geçme teşebbüsü başarıyla önlendi. Sınırı geçen 66 göçmen gözaltına alındı.” ([BBC](https://www.bbc.com))

1 Mart

İçişleri Bakanı Soylu: “Saat 19.40 itibarıyla Edirne üzerinden ülkemizden ayrılan göçmen sayısı 100 bin 577” ([@suleymansoylu](https://twitter.com/suleymansoylu))

Cumartesi akşamına kadar, 212 kilometrelik Türkiye-Yunanistan sınırında ve başkentte çalışan görevliler en az 13 bin insanın Pazarkule ve İpsala'daki resmi sınır kapısında, 3 bin kişiden fazlasının ise birkaç düzinelik gruplar halinde çeşitli yasadışı sınır noktalarında toplandığını gözlemlədiler. ([UN Migration](https://www.unmigration.org))

Midilli'de aşırı sağcılar, göçmenlerin karaya çıkışını engelledi, gazetecilere saldırdı.
([Independent Türkçe](https://www.independentturkce.com))

2 Mart

İçişleri Bakanı Soylu: “Saat 13.50 itibarıyla Edirne üzerinden ülkemizden ayrılan göçmen sayısı 117.677” ([@suleymansoylu](https://twitter.com/suleymansoylu))

Yunan güvenlik güçlerinin açtığı ateş sonucu sırtından vurulan Ahmet Ebu Emad (22) adlı bir mülteci hayatını kaybetti ([DHA](https://www.dha.com.tr))

Yunanistan Başbakanı Mitsotakis: “1 ay boyunca yeni sığınma başvurusu kabul etmeyeceğiz.” ([Euronews](https://www.euronews.com))

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR): “Yunanistan'ın aldığı sığınma başvurusu almama kararı hukuksuzdur.” ([Euronews](https://www.euronews.com))

Yunan Sahil Güvenliği'nin, mültecileri taşıyan bir şişme botu, Türkiye'ye geri göndermek için ateş açtığını gösteren görüntüler ortaya çıktı. ([BBC News Türkçe](https://www.bbc.com/news/turkce))

Yunanistan Hükümet Sözcüsü Stelyos Petsas: “Sığınmacılar, Türkiye tarafından diplomatik baskı uygulamak için piyon olarak kullanılıyorlar.” ([Express](https://www.express.com))

3 Mart

İçişleri Bakanı Soylu: “Saat 09.15 itibarıyla Türkiye topraklarından ayrılıp Edirne’den Yunanistan’a geçen göçmen sayısı 130 bin 469” ([@suleymansoylu](#))

Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu: “Sığınmacıların güvenli ülkelere gitmek istemelerini saygıyla karşılıyoruz. Kimseyi zorla Türkiye’de tutma yükümlülüğümüz yoktur” ([Anadolu Ajansı](#))

Yunanistan Göç ve Sığınma Bakan Yardımcısı Giorgos Koumoutsakos: “Uluslararası hukuku sistematik olarak ihlal eden ve kendi politikasının yarattığı çıkmazlarla yüzleşen Türkiye, Avrupa’ya şantaj yapmak için talihsiz insanların umutlarını sömürüyor; onların yaşamlarını, bölgenin güvenliği ve istikrarını tehlikeye atıyor.” ([Greek City Times](#))

Uluslararası Af Örgütü: “Yunanistan, ülkeye girmeye çalışan sığınmacılara karşı insanlık dışı tedbirler alıyor” ([amnesty.org](#))

Birleşmiş Milletler Yargısız ve Keyfi İnfazlar Özel Raportörü Agnes Callamard: “Kadın ve çocuklara ateş açılıyor, botları açık denizlere itiliyor. Burası Nazilerden kaçan, mültecilere ateş açılan 1940’ların Avrupa’sı değil, 2020’nin Avrupa’sı” ([Euronews](#))

4 Mart

İçişleri Bakanı Soylu: “Saat 09.00 itibarıyla Türkiye topraklarından ayrılıp Edirne’den Yunanistan’a geçen göçmen sayısı 135.844” ([@suleymansoylu](#))

İçişleri Bakanı Soylu: “Bugün 11’de Edirne Pazarkule’de 1 mülteciyi daha öldürüp 5’ini yaralayan Yunanistan insan hakları ihlallerine devam ediyor” ([@suleymansoylu](#))

Yunanistan Hükümet Sözcüsü Stelyos Petsas: “Türk tarafı Yunanistan aleyhinde yalan haberler üretmekte ve yaymakta. Bugün, Yunan ateşiyle bir göçmenin yaralandığı ve birinin öldüğüne dair benzer bir yalan ürettiler. Kategorik olarak bunu reddediyorum.” ([@govgr](#))

Avrupa Birliği dış sınırlarını korumaya kararlı olduğunu ve Türkiye’nin siyasi amaçlarla göç baskısını kullanmasını şiddetle reddettiğini açıkladı. ([Anadolu Ajansı](#))

Cumhurbaşkanı Erdoğan: "Yunanistan başta olmak üzere tüm AB ülkelerini, topraklarına gelen mültecilere saygılı davranmaya davet ediyoruz." ([Anadolu Ajansı](#))

Polonya İçişleri Bakanı Mariusz Kamiński, göç krizi ile mücadelede Yunanistan’ı desteklemek için 100 sınır muhafız askeri ve 100 polis memuru göndermeye hazır olduklarını açıkladı. ([Polandin](#))

Midilli’deki göçmenlere yardım eden sağlık ekibi çivili sopalarla saldırıya uğradı. ([Independent Türkçe](#))

5 Mart

İçişleri Bakanı Soylu: “Geri itmeleri engellemek için Meriç sınırına tam donanımlı bin özel hareket polisi getiriyoruz.” ([Anadolu Ajansı](#))

Yunanistan, Türkiye'yi binlerce göçmene sınırı aşma ve Avrupa'ya geçme fırsatı vermek için sınırda göz yaşartıcı gaz kullanarak kaos yaratmakla suçladı. ([The National Review](#))

Avrupa Komisyonu tansiyonu düşürmek için Türkiye'ye 500 milyon Euro yardım yapmaya hazırlanıyor. Komisyon ayrıca Türk vatandaşlarına Avrupa'ya giriş için vize işlemlerini kolaylaştıracak. ([Euronews](#))

6 Mart

İçişleri Bakanı Soylu: “Saat 12.10 itibarıyla Türkiye topraklarından ayrılıp Edirne Meriç'ten Yunanistan'a geçen göçmen sayısı 142.175.” ([@suleymansoylu](#))

Edirne'de mültecilere “Bize gelmeyin. İsveç dolu. Size daha fazla para veremeyiz, konut sağlayamayız” yazılı broşürler dağıtırken yakalanan İsveç Demokratları'nın lideri Akesson sınır dışı edildi. ([Hürriyet](#))

Yunanistan güvenlik güçleri, tampon bölgede bekleyen sığınmacılara yoğun şekilde gaz bombası attı ve tazyikli suyla müdahale etti. ([Anadolu Ajansı](#))

Avusturya Başbakanı Sebastian Kurz, Türkiye'yi Yunanistan'a organize saldırı yapmakla suçladı. ([AP NEWS](#))

AB Dış İlişkiler Yüksek Temsilcisi Josep Borrell: “Mültecileri ve göçmenleri Avrupa Birliği'ne yasadışı geçiş yapmaya teşvik etmek, Türkiye'nin Avrupa Birliği'nden daha fazla destek alması için bir yol değil.” ([AP NEWS](#))

Atina'da binlerce insan mülteci ve göçmenlerle dayanışmak için yürüdü. ([Pressenza](#))

Yunan yetkilileri, milliyetçi nefreti körüklemek adına Avrupa Birliği'nin dış sınırlarını ziyaret eden bir grup neo-Nazi'yi sınır dışı etti. ([Euractiv](#))

Didim'de botları batırılan 83 sığınmacı, Çeşme açıklarında yardım isteyen 75 sığınmacı Türk sahil güvenlik ekiplerince kurtarıldı. ([Anadolu Ajansı](#))

7 Mart

Finlandiya İçişleri Bakanı Ohisalo: “Yunanistan yanlış yapıyor, iltica başvuruları zorunlu olarak kabul edilmelidir.” ([Anadolu Ajansı](#))

Yunanistan Başbakanı Mitsotakis: “Mültecilere yapılan her türlü mali yardımlar kesilecek. Mülteciler kendi hayatlarını kazanmaları için bundan böyle kendilerine bir iş bulmalıdır.” ([BBC Türkçe](#))

Yunanistan'a geçmek üzere Didim'den lastik botla denize açılan 27'si çocuk 55 sığınmacı, Yunanistan Sahil Güvenliğinin geri itmesi sonucu denizde mahsur kaldı. Sığınmacılar Türk Sahil Güvenliğince kurtarıldı. ([Anadolu Ajansı](#))

Almanya'da Seebrücke inisiyatifi tarafından düzenlenen gösteride binlerce kişi AB sınırlarının sığınmacılara açılması için yürüdü. ([Deutsche Welle](#))

8 Mart

Cumhurbaşkanı Erdoğan: “Ey Yunanistan sana sesleniyorum, sen de kapılarını aç, yükten kurtul. Gitsinler diğer Avrupa ülkelerine.” ([Hürriyet](#))

Avusturya Başbakanı Kurz: “Avrupa Birliği Yunanistan’ı desteklemeli ve Erdoğan’dan önce diz çökmemeli.” | ([Greek Reporter](#))

Yunanistan Başbakanı Mitsotakis: “Türkiye-AB arasındaki göçmen anlaşması ölmüştür.” ([BBC Türkçe](#))

İzmir'de Yunanistan Sahil Güvenlik unsurları tarafından Türk kara sularına geri itilen 121 sığınmacı kurtarıldı. ([Anadolu Ajansı](#))

9 Mart

Cumhurbaşkanı Erdoğan, AB Konseyi Başkanı Michel ve AB Komisyonu Başkanı von der Leyen, Brüksel’de bir araya geldi. Toplantı sonrası, [18 Mart Mutabakatının](#) hala geçerliliğini koruduğu ve toplantıda mutabakatın eksik kısımlarının nasıl tamamlanacağını görüşüldüğü açıklaması yapıldı. ([Milliyet](#))

AB Komisyonu Başkanı Von der Leyen: “Üstlendikleri yük dolayısıyla hem Türkiye'ye hem de Yunanistan'a destek sağlanması gerekiyor.” ([European Commission](#))

Edirne'de sınırda bekleyen sığınmacılar arasında yer alan kadın ve çocuklar, Yunanistan'ın sınır kapısını açması için eylem yaptı. ([Anadolu Ajansı](#))

Almanya Şansölyesi Angela Merkel: “Türkiye-AB arasındaki göç mutabakatının yeni bir aşamaya getirilmesi için çaba göstereceğim.” ([Anadolu Ajansı](#))

Aydın'ın Didim ilçesi açıklarında Yunanistan'a geçmek isteyen 53 sığınmacıyı taşıyan lastik bot durduruldu. ([Anadolu Ajansı](#))

10 Mart

Yunanistan hudut birlikleri, Avrupa'ya geçmek isteyen sığınmacıları önlemek için sınır hattına siper kazıyor. ([Anadolu Ajansı](#))

Cumhurbaşkanı Erdoğan: “Yunanistan sınır hattında takındığı tavrın cinayet olduğunu bilmeli, bunların hesabını soracağız.” ([Anadolu Ajansı](#))

Edirne Sağlık Müdürü Ali Cengiz Kalkan: “AİHM, Yunanistan’ın müdahalesi sonucu yaralanan 4 sığınmacının başvurusunu işleme aldı.” ([Anadolu Ajansı](#))

11 Mart

Edirne Sağlık Müdürü Ali Cengiz Kalkan: “Yunanistan’ın müdahalesi sonucu yaralanan 2 bin 306 sığınmacıya müdahale edildi. 186 yaralı var. Hastanede tedavi gören 14 sığınmacı bulunuyor” ([Anadolu Ajansı](#))

AB Komisyonu Sözcüsü Jahnz: “Yunan yetkililerini, sığınmacılara yönelik şiddet iddialarını soruşturmaya davet ediyoruz.” ([Middle East Monitor](#))

Yunanistan'ın Midilli Adası'na ayak basan 500 sığınmacı, yaklaşık 1 haftadır limanda bekletiliyor. ([Anadolu Ajansı](#))

12 Mart

Avrupa Birliği İçişleri Komiseri Johansson: “Yunanistan ile Ege adalarındaki sığınmacı yükünü hafifletmek için 5 bin kişilik geçici bir mekanizma hayata geçirilecek. Kendi isteği ile ülkelerine dönme talebinde bulunanlara kişi başı 2 bin Euro verilecek.” ([European Commission](#))

Uluslararası Mülteci Hakları Derneği: “Avrupa’nın Uluslararası Mülteci Hukukunun kendilerine yükledikleri sorumlulukları yerine getirmesi ve bu kapsamda mültecilerin Avrupa’ya kabul edilmesini şiddetle tavsiye ediyoruz.” ([umhd.org.tr](#))

Yunan Sahil Güvenlik unsurları tarafından Türk kara sularına geri itilen İzmir’de 125, Bodrum’da 8 sığınmacı kurtarıldı. ([Anadolu Ajansı](#))

13 Mart

Yunanistan sınır kuvvetleri, sığınmacıların geçişini engellemek için Kastanies Sınır Kapısı'na beton bloklar yerleştirdi. ([Anadolu Ajansı](#))

14 Mart

Yunan donanmasına ait "Rodos" isimli ulaştırma gemisi, 1 Mart'tan sonra adaya ayak basan ve yaklaşık bir haftadır gemide tutulan 450 sığınmacı ile Midilli Limanı'ndan ana karaya hareket etti. ([Greek Reporter](#))

15 Mart

10 binin üzerinde sığınmacının, Pazarkule-Kastanies sınır kapıları arasındaki tampon bölgede ve yakınındaki ağaçlık alandaki bekleyişi sürüyor. ([Anadolu Ajansı](#))

16 Mart

Edirne Sağlık Müdürü Ali Cengiz Kalkan: “İlk günden bu yana 7 bin 24 sığınmacıya sağlık hizmeti sunuldu.” ([Anadolu Ajansı](#))

Yunanistan: Türkiye şiddeti kışkırtmak için kendi vatandaşlarına kılık değiştirip sahte göçmenler olarak saha sürüyor; Yunan güvenlik güçlerinin ateş açtığı iddiası gibi yalan haberler yayıyor. ([The Times](#))

17 Mart

Edirne Valiliği: “27 Şubat 2020 tarihinden bu yana Yunanistan'a 147 bin 132 sığınmacı geçiş yaptı. Yunanistan'ın müdahalesi sonucu toplam 3 göçmen yaşamını yitirmiş, 214 göçmen de çeşitli yerlerinden yaralanmıştır. Bu süre zarfında 7 bin 96 göçmen çeşitli sebeplerle hastaneye müracaat etmiş ve tıbbi yardım almıştır.” ([Edirne Valiliği](#))

İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW): “Yunan güvenlik güçleri ve kimliği belirlenemeyen insanlar sınırda mültecileri gözaltına aldı, şiddet uyguladı, cinsel saldırıda bulundu, soydu ve Türkiye'ye geri gönderdi.” ([hrw.org](#))

18 Mart

Almanya, yeni tip koronavirüs nedeniyle Türkiye ile sığınmacı kabul programını (üçüncü ülkeye yerleştirme) askıya aldığını durdurdu. ([Diken](#))

Erdoğan, Merkel, Macron ve Johnson'ın salgın nedeniyle telekonferans yoluyla yaptıkları dördüncü zirvede sağlık krizi ile birlikte mülteci krizi de ele alındı. Erdoğan, Twitter hesabından yaptığı [açıklamada](#) “bölgesel ve küresel düzeyde içinden geçtiğimiz bu zor süreçte, diplomasiyi ve iş birliği mekanizmalarını daha aktif bir biçimde işletecek, sorunlarımızı bir an önce çözüme kavuşturmak için çalışmalarımızı kararlılıkla sürdüreceğiz” dedi. ([Euronews](#))

19 Mart

Koronavirüs nedeniyle Pazarkule Sınır Kapısı'nın kapatıldığını söyleyen Göçmen Dayanışma Ağı'ndan Meral Candan, mültecilerin buradan başka şehirlere taşındığını, bazı mültecilerin Esenler Otogarı'nda sıkıştığını söyledi. ([Bianet](#))

Pazarkule'deki göçmenler otobüslerle çeşitli illere taşınırken İstanbul Esenler Otogarı'na da göçmenlerin gelişi devam ediyor. Pazarkule'de kalanlar ise temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamıyorlar. ([gocmendayanisma.com](#))

20-21 Mart

Pazarkule'den İstanbul'a ve Türkiye'nin farklı kentlerine dönüşler devam ediyor. Sınır bölgesinden şimdiye kadar kaç otobüs kalktığını bilmiyoruz ama alanda üç ila beş bin arası göçmenin kaldığı söyleniyor. Otobüslerin bazıları göçmenleri daha önce yaşadıkları kentlere götürüyor. Fakat pek çok kişi ya sınıra gelmeden önce yaşadıkları kent İstanbul'a nispeten yakın olduğu ya da gidecekleri kente bir otobüsü dolduracak sayıda kişi olmadığı için İstanbul'a gönderiliyor. Otobüsler Göç İdaresi tarafından ayarlanıyor. ([gocmendayanisma.com](#))

22 Mart

Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu: “Geçtiğimiz yıl 455 bin kişiyi durdurduk. NATO ve AB'nin sınırlarını tek başımıza korumayı daha fazla sürdüremeyiz. Türkiye, Birleşik Krallık ve AB olarak, yakın ve ortak çevremizdeki istikrarı sağlamak için güçlerimizi birleştirmemiz, aynı zamanda, AB'nin Türkiye'nin üyelik sürecini hızlandırması şarttır.” ([Anadolu Ajansı](#))

23 Mart

BM Göçmen Hakları Özel Raportörü Morales: “Yunanistan, sınırındaki göçmen ve sığınmacılara yönelik şiddeti sona erdirmek ve korunmalarını artırmak için derhal harekete geçmelidir.” ([UN News](#))

İzmir açıklarında lastik bot ve sürat teknesi ile Yunanistan adalarına yasa dışı yollarla gitmek isteyen ve Yunan güçlerince geri itilen 29 çocuk 50 düzensiz göçmen Sahil Güvenlik ekipleri tarafından kurtarıldı ([sg.gov.tr](#))

24-25 Mart

Edirne Sağlık Müdürü Ali Cengiz Kalkan: “Pazarkule'de kurulu sahra çadır hastanemizde 7 bin 800 hastaya bakıldı bugüne kadar. 7 yaralının tedavisi sürmektedir.” ([Hürriyet](#))

26 Mart

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu: “150 bin 600 kişi sınırdan geçti. 4 bin 600 kişi Pazarkule’de bekliyor.” ([Sputnik](#))

İzmir'de motor arızası nedeniyle denizde sürüklenen lastik bottaki 9'u çocuk 24 sığınmacı kurtarıldı. ([Anadolu Ajansı](#))

27 Mart

Göçmenler Edirne Valiliği koordinasyonunda otobüslerle misafirhanelere gönderildi. Yetkililer, coronavirus tedbirleri kapsamında karantina altında tutulacak göçmenlerin daha sonra uygun bölgelere gönderileceğini söyledi. ([Sabah](#))

AB Komisyonu Sözcüsü Peter Stano: “AB-Türkiye göçmen mutabakatına ilişkin görüşmeler ve değerlendirmeler devam ediyor.” ([Anadolu Ajansı](#))